

**Міжнародні науково-практичні інтернет-конференції
юридичного та історичного спрямування**

**Актуальні дослідження правової та
історичної науки**

Випуск 8

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

www.lex-line.com.ua
Юридична лінія

13 грудня 2018 р.

**УКРАЇНА
Тернопіль
2018**

Актуальні дослідження правової та історичної науки (випуск 8): матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / Збірник тез доповідей: випуск 8 (м. Тернопіль, 13 грудня 2018 р.). - Тернопіль, 2018.- 143 с.

УДК 340 (063)
ББК 67.0я43

ISSN 2617-2364

В роботі зібрані кращі доповіді з юридичних та історичних питань, які оприлюднені на інтернет-сторінці www.lex-line.com.ua.

Збірник матеріалів науково-практичної інтернет-конференції включаються до наукометричної бази даних "PIHЦ/RSCI".

Адреса оргкомітету:
46010, м. Тернопіль, а/с 1079
тел. +380979074970
E-mail: lex-line@ukr.net

Оргкомітет міжнародної науково-практичної інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язкове.

ВІЙСЬКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ: СУСПІЛЬНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ СТАТУС

Сухонос Володимир Вікторович

доктор юридичних наук, Сумський державний університет

Сучасний етап розвитку України характеризується потужними кризовими явищами, викликаними не лише внутрішніми (корупція), а й зовнішніми чинниками (війна).

Багато в чому останнє стало можливим унаслідок недооцінки ролі збройних сил в державному механізмі.

Крім того, вітчизняна військова організація тривалий час розглядалася як подальший розвиток військової організації запорозького козацтва, тоді як військовій організації Київської Русі віддавали належне лише окремі професійні дослідники.

Як відомо, військова організація Київської Русі складалася з трьох частин: дружини, загального народного ополчення та іррегулярних військ.

Професійний характер давньоруської дружини виник унаслідок її елітарного характеру, адже вона була доступна тільки для вищих прошарків суспільства, тобто для бояр.

Бояри (попервах «боляри», від «болій», великий) були класом великих землевласників, що своїм майном і значенням домінувала над рештою населення [2, с. 29].

Водночас, правовий статус самих дружинників дещо різнився. Привілейований характер мала т. зв. старша дружина – великі бояри [2, с. 34]. Щодо «молодшої дружини» або «отроків» чи «дітей боярських», тобто просто молоді, то, хоча вона практично уся походила з боярських родів, проте в княжій дружині їй призначенням було лише підготовка до військової служби [2, с. 35].

Поряд із дружиною функціонувало й загальне народне ополчення – вої, правовий статус яких визначався їхньою приналежністю до нижчих соціальних верств. Унаслідок того, що ополчення спиралося на територіальну систему, в рамках якої діяли як жителі міст, так і селяни – т. зв. «смерди» або «чорні люди», то спочатку вої не мали взагалі ніякої постійної організації і використовувались лише під час захисту від нападу. Проте, поступово, місцеві князі почали залучати їх до організованих виступів народного ополчення [2, с. 37].

Для боротьби з кочівниками активно залучалася легка кіннота [3, с. 62], у тому числі і з числа степових орд, що перебували під владою наших князів. Вони мали загальне найменування «чорних клобуків». Таку

назву степовики отримали за свої гостроверхі шапки, змальовані на давніх картинах у літописах. Сам термін походить від тюркського «каракалпаки», що означає – чорні шапки.

Зазвичай чорними клобуками були печеніги та торки, що або самі перейшли під владу київських князів, або ж останні, захопивши їх, оселили їх на кордоні із Степом. Загалом, до них належали різні племена – берендії або берендичі, ковуї, каспичі, турпії.

Іншим, не менш цікавим феноменом того періоду були т. зв. «бродники» («берладники», «вигонці»).

Річ у тому, що українські степи, багаті на дикого звіра, приманювали раз-у-раз до себе сміливе населення, що йшло туди на лови і риболовство, не зважаючи на небезпеку. Це були досить сміливі степові поселенці (дехто взагалі вважає їх попередниками запорожців), що мали своєрідну воєнну організацію і могли виставити досить значні військові сили. На жаль, про подробиці їхнього життя відомо небагато. Звісно, можна припустити, що вони займалися полюванням, мали свої стада, але передусім – воювали.

Уперше бродники з'являються у другій половині XII ст. Назву їх виводять від слова «бродити», себто тинятися, блукати по степах, мандрувати. Звісно, вони були християнами, мали русинські імена і славилися відвагою [2, с. 39–41].

Сили берландиків були досить значними. Зокрема, в одному з походів їх полк налічував 6 000 осіб. У зв'язку із тим, що інколи вони вчиняли напади на морські пристані, можна припустити наявність у них свого флоту. При цьому, походи берландиків здебільшого мали розбійницьке-піратський характер. Говорити ж про якусь вищу політичну мету цієї «берладської Січі» недоречно.

Своєрідним варіантів бродників-берладників були т. зв. «галицькі вигонці».

Уперше вони з'являються в 1223 р., напередодні першої невдалої битви руських дружин з монголо-татарами. Коли всі князі з'їхалися поблизу Дніпровських порогів, щоб разом виступити на монголів [1, с. 17–19], «вигонці галицькі приплили Дніпром, ввійшли були в море, бо було човнів тисяча, в'їхали в Дніпро, дійшли до порогів і стали коло річки Хортиці на броді у протолчі; були з ними Юрій Домажирич і Держикрай Володиславич» [2, с. 41].

Зрозуміло, що це було досить потужне військо, адже самих човнів була аж тисяча – людей могло бути значно більше. На думку І. Крип'якевича, це могли бути емігранти з Галичини, що осіли десь під Чорним морем. Коли ж на Україну прийшла грізна небезпека, вони почували своїм обов'язком стати разом у обороні рідної землі. Певна річ, що їх досить багато загинуло на річці Калка [2, с. 41].

Подібна організація війська зберігалася і в подальшому. Більше того, як уявляється, навіть монголо-татарське іго не дуже вплинуло на ситуацію. На думку багатьох істориків, на території колишньої Києво-Руської імперії, монголи запровадили два типи статусів. Для земель т. зв. Володимиро-Суздальської Русі закріплювався статус данників, які здебільшого сплачували данину. Для земель Галицько-Волинської Русі діяв статус мирників, головне призначення яких був саме спільний похід із монголами [4, с. 167–168].

Така ситуація призвела до подальшого прогресу військової організації Русі.

Проте, у міру поступової втрати незалежності, давньоруське військо почало занепадати.

Література:

1. Дегтярев А. Я. От Калки до Угры : [научно-художественная книга] / [А. Я. Дегтярев, И. В. Дубов] ; науч. ред. В. В. Мавродин. – Л. : Детская литература, 1980. – 159 с.
2. Історія українського війська : науково-історичне видання: у 2 т. / [передм. Я. Р. Дашкевича ; упоряд. Б. З. Якимовича]. – [Вид. 5-те, змін. і доп.]. – К. : Варта, 1994–1995. – Т. 1: Крип'якевич І. Військо княжих часів; Запорозьке військо / Іван Крип'якевич. – 1994. – 384 с.
3. Митяєв А. В. Книга майбутніх командирів : нариси / Анатолій Васильович Митяєв ; [пер. з рос. М. Я. Видиш]. – К. : Веселка, 1978. – 327 с.
4. Речкалов А. П. Кто ты, Русь: первые времена и первых князей вспоминая... / Александр Павлович Речкалов. – [2-е изд., стереотип.]. – К. : Книга, 2008. – 304 с.

АНТИРАДЯНСЬКЕ ПОВСТАННЯ ОУН (ЖОВТЕНЬ 1939 – ЛИПЕНЬ 1941 РОКІВ) : ВІЗІЇ СУЧАСНИХ НАУКОВЦІВ

Ухач Василь Зіновійович

кандидат історичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету

Міжвоєнна ідеологічна криза демократичних устоїв, гострі кути правового укладу міжвоєнної Європи, зростання популярності праворадикальних політичних течій та їх організаційне оформлення, все голосніше звучання реваншистських гасел з поміж країн, інтересами яких Версаль знехтував, «запах» війни у Європі, тощо – вкотре вселяв надію в

ЗМІСТ

Теорія держави і права. Філософія права

<i>Ващук Микола Миколайович</i> ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВО-КАПЕЛАНСЬКОЇ СЛУЖБИ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД.....	3
<i>Гдичинський Віталій Богданович</i> ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОЗНАКИ ПРАВОВИХ ПАРАДИГМ.....	6
<i>Іванчин Роман Ігорович</i> ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ.....	8
<i>Копиленко Поліна</i> ПРАВОВА СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПРАВОВИЙ КУРС ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	12
<i>Корольова Олена Анатоліївна, Шилінгов Володимир Сергійович</i> ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ЗЛОВЖИВАННЯМ ПРАВОМ.....	14
<i>Сорока М.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРАВОРОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ «ПРАВО».....	17
Конституційне право. Конституційне процесуальне право. Адміністративне право. Адміністративне процесуальне право. Митне та податкове право. Міжнародне право. Муніципальне право	
<i>Галстян Араксія Гагіківна, Лазарева Наталя Михайлівна</i> ПЛАН ВЕРС: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	20
<i>Гуйван Петро Дмитрович</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕНІСТЬ ПРАВОВОЇ НОРМИ.....	23
<i>Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна, Раззакова Ирода, Мустафакулов Дилшод, Акрамова Муаззам</i> СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОНЦЕПЦИИ АДМИНИСТРАТИВНОЙ РЕФОРМЫ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	28

Орлова Валерія Владилєнївна ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВ У
МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....35

Прядко Альона Олегівна АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ СТОСОВНО СПЛАТИ ПОДАТКУ НА РЕПАТРІАЦІЮ.....39

Прядко Альона Олегівна ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕУЛЮВАННЯ
ВИБОРІВ ДО МІСЦЕВИХ ПАРЛАМЕНТІВ У КОРОЛІВСТВІ
ІСПАНІЯ.....41

Сергієнко Аліна Анатоліївна ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО
ДОБРОВІЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД».....43

Хомяк Ольга Володимирівна СОЦІАЛЬНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В
УКРАЇНІ.....46

**Цивільне та сімейне право. Цивільне процесуальне право.
Комерційне право. Житлове право. Зобов'язальне право. Міжнародне
приватне право. Трудове право та право соціального забезпечення**

Баранчикова Олександра Ігорівна ШЛЮБ ТА ШЛЮБНО-СІМЕЙНІ
ВІДНОСИН ЯК КАТЕГОРІЇ СІМЕЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....49

Заєць Вікторія Валеріївна РОБОТОДАВЕЦЬ ТА ЙОГО РОЛЬ У
СИСТЕМІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ.....53

Катерезюк Діана Сергіївна ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМ
ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....57

Кемська Світлана Олександрівна УСИНОВЛЕННЯ ЯК СПОСІБ
ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ.....59

Кирик Уляна Петрівна ПРО ПРАВОВУ ПРОЦЕДУРУ ВИРІШЕННЯ
КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ.....61

Колякіна Віолетта Олександрівна ЩОДО ВИДІВ ЮРИДИЧНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....64

Міщук Олена Миколаївна ПРО СУЧАСНИЙ ПРАВОВИЙ СТАТУС
ТРУДОВОЇ КНИЖКИ В УКРАЇНІ.....68

Москаль Оксана Миколаївна ЗАБРАННЯ ДИТИНИ У БАТЬКІВ, ЯК ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ.....71

**Кримінальне право. Кримінальне процесуальне право.
Криміналістика. Криминологія. Кримінально-виконавче право.
Медичне право. Судові та правоохоронні органи. Адвокатура**

Кривченко Дарія Сергіївна РЕЙДЕРСТВО В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....75

Палешник Богдан Євгенійович КОРУПЦІЙНІ СХЕМИ У СФЕРІ СПОРТУ.....77

Сароян Марія Артемівна ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ.....79

Тертиця Ангеліна Вадимівна СУЧАСНИЙ СТАН ЗЛОЧИННОСТІ В ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ.....81

Чумак Анастасія Сергіївна ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ.....83

Шевченко Ольга Олександрівна ДО ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ І МОТИВАЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....86

Шпіляревич Вікторія Вікторівна ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДТРИМУЮЧИХ ЗАХОДІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ І ПРАВОВА ПРИРОДА.....88

Господарське право. Господарське процесуальне право. Екологічне право. Земельне право. Аграрне право. Фінансове право. Банківське право

Горобець Марина Ігорівна ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ: МЕХАНІЗМИ ЇХ УСУНЕННЯ.....92

Ковальова Олександра Олександрівна ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....95

Плаксій Тетяна Геннадіївна ГАРАНТІЇ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ,
ЗАПОДІЯНОЇ ПОРУШЕННЯМ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН.....98

**Право інтелектуальної власності та його захист. Інформаційне право.
Інформаційні технології**

Гортинич Людмила Ігорівна ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА В
УМОВАХ ЗАРОДЖЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО
СУСПІЛЬСТВА.....101

Таран Ірина Іванівна ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ.....102

Історія держави і права. Історія політичних і правових вчень

Гурзель Юлія Вікторівна ІНСТИТУТ ГРОМАДЯНСТВА В
ЗАКОНОДАВЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ «ПЕРШОЇ», «ДРУГОЇ» УНР ТА
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....105

Коленко Віталій Дмитрович ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ.....109

Максименко Олександра Сергіївна ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОЛІТИКО -
ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ ЧЕЗАРЕ БЕККАРІА: ПОГЛЯД
СУЧАСНОСТІ.....113

Роїк Мар'яна Миколаївна ПРОБЛЕМАТИКА ПОГЛЯДІВ ШАН ЯНА –
ОСНОВОПОЛОЖНИКА ШКОЛИ ЛЕГІСТІВ.....117

Сухонос Віктор Володимирович ПРОКУРАТУРА ЯК ОРГАН
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ: РАДЯНСЬКИЙ ІСТОРИКО-
ПРАВОВИЙ ДОСВІД.....120

Ухач Володимир Васильович ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ПЕРЕСЕЛЕНСЬКОЇ АКЦІЇ 1944-1946 РОКІВ ТА ОПЕРАЦІЇ «ВІСЛА» В
СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....123

Історія становлення української державності

Сухонос Володимир Вікторович ВІЙСЬКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ: СУСПІЛЬНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ СТАТУС.....127

Ухач Василь Зіновійович АНТИРАДЯНСЬКЕ ПОВСТАННЯ ОУН (ЖОВТЕНЬ 1939 – ЛИПЕНЬ 1941 РОКІВ) : ВІЗІЇ СУЧАСНИХ НАУКОВЦІВ.....129

Яковлев Ігор Васильович ПРО ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ І. ДРАЧА НАПРАВЛЕНУ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....134

Історія країн світу та міжнародні відносини

Левикін Володимир Валерійович РАДЯНСЬКІ СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ГАЗЕТИ ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ПОЛОН (1940-І РОКИ).....136